

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผล ตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนของครูสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ในด้าน

2.1 การวางแผนจัดทำแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

2.2 กระบวนการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

2.3 พัฒนาการของผู้เรียน

2.4 ประโยชน์ของแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

2.5 ข้อจำกัดในการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของครูสังคมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี วิชาเอกสังคมศึกษา มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 20 ปี รายวิชาที่ทำการสอน ด้วยแฟ้มสะสมผลงานคือ รายวิชาบังคับแก่นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ครูสังคมศึกษา ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน 1 ครั้ง หน่วยงานที่จัดการอบรม คือฝ่ายวิชาการโรงเรียน ส่วนเหตุผลในการเข้าอบรม คือทางโรงเรียนได้ส่งเข้าอบรม และข้อมูลที่ครูผู้สอนต้องการได้รับเพิ่มเติม ได้แก่วิธีการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน การวางแผนการจัดแฟ้มสะสมผลงาน วัตถุประสงค์ของการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน กระบวนการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน การวัดผลประเมินผลของแฟ้มสะสมผลงาน ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการทำแฟ้มสะสมผลงาน และการศึกษาตัวอย่างของการสะสมผลงานที่สมบูรณ์แบบ เป็นต้น (ภาคผนวก จ)

ตอนที่ 2 การใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนของครูสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิเคราะห์การใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนของครูสังคมศึกษา ในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอตามขั้นตอน ในด้านต่างๆ ดังนี้

- 2.1 การวางแผนจัดทำแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน
- 2.2 กระบวนการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน
- 2.3 พัฒนาการของผู้เรียน
- 2.4 ประโยชน์ของแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน
- 2.5 ข้อจำกัดในการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

2.1 ด้านการวางแผนการใช้แฟ้มสะสมผลงาน

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละ ของแนวทางในการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

แนวทาง	จำนวน	ร้อยละ
	N = 27	
- ศึกษาจากเอกสารและตำรา หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน	15	55.55
- หาโอกาสเข้ารับการอบรม ในการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน	6	22.22
- จากการศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ (โรงเรียน, หน่วยงาน)	2	7.40
- ศึกษาจากหลักสูตรที่ทำการสอน หรือแผนการสอน	2	7.40
- ตัวอย่างของอาจารย์ในหมวดวิชาต่าง ๆ (แล้วนำมาปรับเป็นของตนเอง)	2	7.40

จากตาราง 1 ครูสังคมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนส่วนใหญ่ ศึกษาจาก
เอกสารและตำรา หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน จำนวน 15 คน
คิดเป็นร้อยละ 55.55 รองลงมา คือหาโอกาสเข้ารับการอบรม ในการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน
จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และ จากการศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ โรงเรียน
และหน่วยงาน ศึกษาจากหลักสูตรที่ทำการสอน หรือแผนการสอนตัวอย่างของอาจารย์ในหมวด
วิชาต่าง ๆ (แล้วนำมาปรับเป็นของตนเอง) จำนวน 2 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละ ของการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดทำ
แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ใช้คำอธิบายรายวิชาเป็นตัวกำหนด	10	37.03
- ตามความสนใจของนักเรียนร่วมกับครู	10	37.03
- ยึดหลักสูตรเป็นเกณฑ์	5	18.51
- กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอน	2	7.40

จากตาราง 2 ครูสังเกตการณ์ที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ใช้คำอธิบายรายวิชา
มาเป็นตัวกำหนด และตามความสนใจของนักเรียนร่วมกับครู จำนวน 10 คน เท่ากัน
คิดเป็นร้อยละ 37.03 รองลงมา คือยึดหลักสูตรเป็นเกณฑ์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 18.51
และน้อยที่สุด คือ มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอน จำนวน 2 คน
คิดเป็นร้อยละ 7.40

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละ ของการบอกจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในการปฏิบัติการเรียนการสอน
ด้วยแฟ้มสะสมผลงาน แก่นักเรียน

การบอกจุดประสงค์	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา ให้แก่นักเรียนในวันแรกที่มีการเรียนการสอน และ บอกทุกครั้ง ก่อนที่จะให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ	20	74.07
- กำหนดลงในแผนการสอนให้นักเรียนปฏิบัติ ถึงความสำคัญ ประโยชน์ของการทำแฟ้มสะสมผลงาน	7	25.92

จากตาราง 3 ครูสังคมนักศึกษาส่วนใหญ่ที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา ในวันแรกที่มีการเรียนการสอน และบอกทุกครั้งก่อนที่จะให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07 และรองลงมา คือกำหนดลงในแผนการสอนให้นักเรียนปฏิบัติ ถึงความสำคัญ ประโยชน์ ของการทำแฟ้มสะสมผลงาน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.92

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละ ของการกำหนดเกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

การกำหนดเกณฑ์	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมิน และให้นักเรียน ร่วมประเมินกับ เพื่อน ผู้ปกครอง	18	66.66
- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอ เกณฑ์การประเมินของตนเอง	18	66.66
- ครูกำหนดคุณภาพของชิ้นงาน จากความสวยงาม ความสะอาดเรียบร้อย ความสมบูรณ์ของเนื้อหา โดยกำหนดเป็นระดับ เช่น ปรับปรุง 1 คะแนน พอใช้ 2 คะแนน ดี 3 คะแนน ดีมาก 4 คะแนน	9	33.33

จากตาราง 4 ครูสังคัมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินร่วมกับครู และนักเรียน และให้นักเรียนร่วมประเมินกับ เพื่อน ผู้ปกครอง และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอ เกณฑ์การประเมินของตนเอง จำนวน 18 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 66.33 และรองลงมา คือมีการกำหนดคุณภาพของชิ้นงาน จากความสวยงาม ความสะอาดเรียบร้อย ความสมบูรณ์ของเนื้อหา โดยกำหนดเป็นระดับ เช่น ปรับปรุง 1 คะแนน พอใช้ 2 คะแนน ดี 3 คะแนน ดีมาก 4 คะแนน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละ ของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกเพิ่มสะสมผลงาน
หรือหัวข้อในการจัดทำเพิ่มสะสมผลงานนักเรียน

การมีส่วนร่วม	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ครูให้นักเรียนตัดสินใจในการเลือกชิ้นงาน เพื่อเก็บเข้าแฟ้มด้วยตนเองและครูคอยเป็นที่ปรึกษา ในการเลือกชิ้นงาน	15	55.55
- ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทำชิ้นงาน/หัวข้อที่นักเรียนสนใจ ในหัวเรื่องที่เรียนในรายวิชานั้น ๆ	10	37.03
- ในกรณีที่นักเรียนสนใจ ในเรื่องเดียวกัน ใช้การจับฉลากเข้าช่วยในการตัดสินใจบ้างครั้ง	2	7.40

จากตาราง 5 ครูสังเกตศึกษาที่มีการใช้เพิ่มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่ ครูให้นักเรียนตัดสินใจในการเลือกชิ้นงาน เพื่อเก็บเข้าแฟ้มด้วยตนเองและครูคอยเป็นที่ปรึกษาในการเลือกชิ้นงาน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 55.55 รองลงมา คือเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทำชิ้นงาน/หัวข้อ ที่นักเรียนสนใจ ในหัวเรื่องที่เรียนในรายวิชานั้น ๆ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 37.03 และน้อยที่สุด ในกรณีที่นักเรียนสนใจ ในเรื่องเดียวกันใช้การจับฉลากเข้าช่วยในการตัดสินใจบ้างครั้ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละ ของการบูรณาการทักษะวิชามาใช้ในการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน
นักเรียน

การบูรณาการทักษะวิชา	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- มีการบูรณาการวิชาศิลปะมาใช้ในการออกแบบ และวิชาภาษาไทย ใช้ในการเขียน	16	59.25
- มีการบูรณาการวิชาศิลปะในการออกแบบปกให้มีความสวยงาม	11	40.74

จากตาราง 6 ครูสังเกตนักศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่มีการบูรณาการวิชาศิลปะมาใช้ในการออกแบบ และวิชาภาษาไทยใช้ในการเขียนจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 59.25 รองลงมา คือมีการบูรณาการวิชาศิลปะในการออกแบบปกให้มีความสวยงามจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละ ของระบบในการจัดเก็บแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ระบบในการจัดเก็บ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 27	
- นักเรียนส่งงานให้ครูผู้สอนตรวจ แล้วนำเข้าเป็นรูปเล่ม โดยนักเรียนจะเป็นผู้จัดเก็บเอง ตามลำดับชิ้นงานก่อน/ หลัง	15	55.55
- ครูเก็บตามหัวเรื่องที่กำหนดไว้ หรือตามที่ตกลงกันไว้ในห้อง ประมาณ ภาคเรียนละ 1 ชิ้นงาน	10	37.03
- การเก็บชิ้นงานของนักเรียนก่อนสอบกลางภาค และก่อนสอบปลายภาค เพื่อให้คะแนน ตามที่ครูและนักเรียนตกลงกันไว้	2	7.40

จากตาราง 7 ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ให้นักเรียนส่งงาน ครูผู้สอนตรวจแล้วนำเข้าเป็นรูปเล่ม โดยนักเรียนจะเป็นผู้จัดเก็บเอง ตามลำดับชิ้นงานก่อน/ หลัง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 55.55 รองลงมา คือครูเก็บตามหัวเรื่องที่กำหนดไว้ หรือตามที่ตกลงกันไว้ ประมาณ ภาคเรียนละ 1 ชิ้นงาน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 37.03 และน้อยที่สุด คือการเก็บชิ้นงานของนักเรียนก่อนสอบกลางภาค และก่อนสอบปลายภาค เพื่อให้คะแนน ตามที่ครูและนักเรียนตกลงกันไว้ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละ ของการกำหนดแนวทางส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานนักเรียน

แนวทางส่งเสริม	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ให้นักเรียนศึกษาจากตัวอย่างเพิ่มสะสมผลงานที่ถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำมาปรับ เพื่อเป็นแนวในการพัฒนาให้เข้ากับรูปแบบของตนเอง	12	44.44
- ให้ความรู้ในการจัดเพิ่มสะสมผลงานนักเรียนที่ถูกต้องให้กับนักเรียน	10	37.03
- ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยการให้เพื่อน วิจารณ์ ให้ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน	3	11.11
- โดยการเขียนข้อเสนอแนะลงในเพิ่มสะสมผลงานนักเรียน เพื่อให้นักเรียนนำไปแก้ไขข้อบกพร่อง	2	7.40

จากตาราง 8 ครูสังคมีศึกษามีแนวทางส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานนักเรียน โดยให้นักเรียนศึกษาจากตัวอย่าง เพิ่มสะสมผลงานที่ถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำมาปรับ เพื่อเป็นแนวในการพัฒนาให้เข้ากับรูปแบบของตนเอง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมา คือ ให้ความรู้ในการจัดเพิ่มสะสมผลงานนักเรียนที่ถูกต้องให้กับนักเรียน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 37.03 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยการให้เพื่อนวิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และน้อยที่สุด โดยการเขียนข้อเสนอแนะลงในเพิ่มสะสมผลงานนักเรียน เพื่อให้นักเรียนนำไปแก้ไขข้อบกพร่อง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

2.2 ด้านกระบวนการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละ ของการกำหนดจุดประสงค์และประเภทของแฟ้มสะสมผลงาน
นักเรียน

จุดประสงค์และประเภท	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- มีการกำหนดกำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะจัดทำ และ ประเภทของแฟ้มสะสมผลงาน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และ เลือกปฏิบัติได้ถูกต้อง	27	100.0

จากตาราง 9 ครูผู้สอนทั้ง 27 คน กำหนดจุดประสงค์ ให้สอดคล้องกับเนื้อหา
ที่จะจัดทำ และประเภทของแฟ้มสะสมผลงาน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเลือก
ปฏิบัติได้ถูกต้อง

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละ ของการกำหนดให้ผู้เรียนประเมินครูผู้สอน

การกำหนดให้นักเรียนประเมินครูผู้สอน	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- นักเรียนประเมินครูผู้สอน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แบบ สอบถามความคิดเห็นแบบปลายเปิด	20	74.07
- ไม่มีการให้ประเมินครูผู้สอนแต่อย่างใด	7	25.92

จากตาราง 10 ครูผู้สอนที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่ให้นักเรียน
ประเมินครูผู้สอน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นแบบ
ปลายเปิด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07 รองลงมา คือไม่มีการให้ประเมินครูผู้สอน
แต่อย่างใด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.92

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละ ของการจัดเก็บแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

การจัดเก็บแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- เมื่อครูตรวจชิ้นงานของนักเรียนแต่ละคนเรียบร้อยแล้ว ก็จะให้นักเรียนนำไปจัดเก็บลงแฟ้มสะสมผลงานของตนเอง	15	55.55
- ให้นักเรียนแต่ละคน นำชิ้นงานที่คิดว่า มีคุณภาพส่งครูผู้สอนคนละหนึ่งชิ้นงาน แล้วนำเก็บเป็นผลงานของนักเรียนในรายวิชานั้น ๆ	5	18.51
- ให้นักเรียนทุกคน นำชิ้นงานที่ตนเองคิดว่ามีความพอใจ และเป็นงานที่มีคุณภาพจัดลงในแฟ้มสะสมผลงานของตนเอง แล้วเขียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อชิ้นงานของตนเองลงไปด้วย	5	18.51
- นำชิ้นงานใส่แฟ้มสะสมผลงานเพื่อที่จะนำเสนอครูตอนปลายภาค เป็นคะแนนจิตพิสัย	2	7.40

จากตาราง 11 ครูสังคมนศึกษาส่วนใหญ่ตรวจชิ้นงานของนักเรียนแต่ละคนเรียบร้อยแล้ว ก็จะให้นักเรียนนำไปจัดเก็บลงแฟ้มสะสมผลงานของตนเอง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 55.55 รองลงมา คือ ให้นักเรียนแต่ละคนนำชิ้นงานที่คิดว่า มีคุณภาพส่งครูผู้สอนคนละหนึ่งชิ้นงาน แล้วนำเก็บเป็นผลงานของนักเรียนในรายวิชานั้น ๆ และให้นักเรียนทุกคน นำชิ้นงานที่ ตนเองคิดว่ามีความพอใจ และเป็นงานที่มีคุณภาพ จัดลงในแฟ้มสะสมผลงานของตนเอง แล้วให้เขียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อชิ้นงานของตนเองลงไปด้วยจำนวน 5 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 18.51 และน้อยที่สุด คือนำชิ้นงานใส่แฟ้มสะสมผลงาน เพื่อที่จะนำเสนอครูตอนปลายภาค เป็นคะแนนจิตพิสัย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละ ของการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเพิ่มสะสมผลงาน
นักเรียน

การมีส่วนร่วมในการเลือกงาน	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ครูตรวจแก้ไขงาน และให้นักเรียนเลือกเพิ่มสะสมผลงานที่ชอบและภูมิใจ ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนให้แนวทางในการเลือกชิ้นงาน	19	70.37
- ให้นักเรียนแสดงเหตุผล ในการเลือกชิ้นงานนั้น ๆ	6	22.22
- ครูให้นักเรียนเก็บชิ้นงานทุกชิ้น ทั้งที่เป็นผลงานที่ดี และผลงานที่ต้อง ปรับปรุง เพื่อศึกษาความแตกต่างในการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ	2	7.40

จากตาราง 12 ครูสังคัมศึกษาที่มีการใช้เพิ่มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่ ครูตรวจ
แก้ไขงาน และให้นักเรียนเลือกเพิ่มสะสมผลงานที่ชอบและภูมิใจด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนให้
แนวทางในการเลือกชิ้นงาน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 70.37 รองลงมา คือ ให้นักเรียนแสดง
เหตุผลในการเลือกชิ้นงานนั้น ๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และน้อยที่สุด คือ ครูให้นักเรียน
เก็บชิ้นงานทุกชิ้น ทั้งที่เป็นผลงานที่ดี และผลงานที่ต้องปรับปรุง เพื่อศึกษาความแตกต่าง
ในการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละ ของขั้นตอนในการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ขั้นตอน	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ครูให้ความรู้แก่ผู้เรียนลงมือจัดทำแฟ้มและรวบรวมชิ้นงาน คัดเลือกชิ้นงาน ประเมินแฟ้มและนำเสนอผลงาน	7	25.92
- ครูวางแผน กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ การคัดเลือกชิ้นงาน การประเมินผลงานของตนเองของนักเรียน	7	25.92
- ครูบอกจุดประสงค์ในการดำเนินจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน บอกวิธีการเก็บแฟ้มสะสมผลงาน และการสร้างผลงานให้เป็นที่ยอมรับ	7	25.92
- ครูกำหนดจุดประสงค์ในการทำแฟ้มสะสมผลงาน ชี้แจงวิธีการดำเนินการ จัดทำ มีการตรวจเป็นระยะก่อนเข้ารูปเล่ม และประเมินผลงาน	6	22.22

จากตาราง 13 ครูสังคมนา ให้ความรู้แก่ผู้เรียนลงมือจัดทำแฟ้มและรวบรวมชิ้นงาน คัดเลือกชิ้นงาน ประเมินแฟ้มและนำเสนอผลงาน และครูวางแผน กำหนดขั้นตอนในการ ดำเนินการ การคัดเลือกชิ้นงาน การประเมินผลงานของตนเองของนักเรียน และครูบอก จุดประสงค์ในการดำเนินจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน บอกวิธีการเก็บแฟ้มสะสมผลงานและการสร้าง ผลงานให้เป็นที่ยอมรับ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.92 และรองลงมา คือกำหนดจุดประสงค์ ในการทำแฟ้มสะสมผลงาน ชี้แจงวิธีการดำเนินการ ดำเนินการจัดทำ มีการตรวจเป็นระยะก่อน เข้ารูปเล่ม และประเมินผลงาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละ ของการประเมินเพิ่มสะสมผลงานนักเรียน

การประเมิน	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ครูให้เป็นคะแนนตามความสวยงามเป็นระเบียบ ความสมบูรณ์ของเนื้อหา และความคิดสร้างสรรค์	10	37.03
- ครูประเมินจากรูปแบบการนำเสนอ เนื้อหาสาระ ความคิดสร้างสรรค์ ความตรงต่อเวลาในการส่งงาน	6	22.22
- ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง ให้เพื่อนและให้ผู้ปกครองประเมิน และครูผู้สอน เป็นผู้ประเมิน โดยใช้แบบประเมินที่ครูสร้างขึ้น	4	14.81
- ใช้แบบตรวจงาน ที่เป็นแบบสังเกตผลงานนักเรียน อย่างเป็นขั้นตอน	4	14.81
- ประเมินตามสภาพจริงขณะสอน โดยดูจากพฤติกรรมความสนใจเรียน ความตั้งใจในการทำงาน	3	11.11

จากตาราง 14 ครูสังคมศึกษาที่มีการใช้เพิ่มสะสมผลงานนักเรียน มีการประเมิน
คะแนนตามความสวยงามเป็นระเบียบ ความสมบูรณ์ของเนื้อหาและความคิดสร้างสรรค์
จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 37.03 รองลงมา คือครูประเมินจากรูปแบบการนำเสนอ
เนื้อหาสาระ ความคิดสร้างสรรค์ ความตรงต่อเวลาในการส่งงาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ
22.22 และน้อยที่สุด คือ ประเมินตามสภาพจริงขณะสอน โดยดูจากพฤติกรรมความสนใจเรียน
ความตั้งใจในการทำงาน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละ ของการแสดงผลงานนักเรียน

การแสดงผลงานนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
	N = 27	
- มีการจัดนิทรรศการผลงานนักเรียนที่มีคุณภาพ ในวันปฐมนิเทศและวันประชุมผู้ปกครอง	20	74.07
- นักเรียนเสนอผลงานในชั้นเรียน	3	11.11
- ครูนำผลงานของนักเรียนไปเสนอในงานระดับกลุ่มโรงเรียน	3	11.11
- ครูนำแฟ้มไปจัดแสดงในวันสำคัญทางการศึกษา เช่น วันปฏิรูปการศึกษา	1	3.70

จากตาราง 15 ครูสังเกตการณ์ที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่ มีการจัดนิทรรศการผลงานนักเรียนที่มีคุณภาพในวันปฐมนิเทศ และวันประชุมผู้ปกครอง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07 รองลงมา คือนักเรียนเสนอผลงานในชั้นเรียน และครูนำผลงานของนักเรียนไปเสนอในงานระดับกลุ่มโรงเรียน จำนวน 3 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ส่วนน้อยที่สุด คือ ครูนำไปจัดแสดงในวันสำคัญทางการศึกษา เช่น วันปฏิรูปการศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละ ของการผสมผสานการสอนและการประเมินแฟ้มสะสมผลงาน
นักเรียน

การผสมผสานการสอนและการประเมิน	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ใช้แฟ้มสะสมผลงานเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน จึงนำมาใช้ควบคู่กัน ได้ โดยมีการให้คะแนนในแต่ละจุดประสงค์ และแต่ละชิ้นงาน	20	74.07
- ใช้เกณฑ์การประเมินในรายวิชาตามปกติ มีการสอบให้คะแนนจิตพิสัย และมีคะแนนจากแฟ้มสะสมผลงาน เพิ่มเข้าไปด้วย	5	18.51
- มีการผสมผสานกิจกรรมการสอนควบคู่ไปกับการเก็บชิ้นงานของนักเรียน ลงแฟ้มสะสมผลงาน โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น แบบฝึกหัด และนำแบบฝึกหัดนั้น ไปเป็นส่วนหนึ่งของชิ้นงาน	2	7.40

จากตาราง 16 ครูสังคัมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่ ใช้แฟ้มสะสมผลงานเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน จึงนำมาใช้ควบคู่กันได้ โดยมีการให้คะแนนในแต่ละจุดประสงค์ และแต่ละชิ้นงาน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07 รองลงมา คือใช้เกณฑ์การประเมินในรายวิชาตามปกติ มีการสอบให้คะแนนจิตพิสัย และมีคะแนนจากแฟ้มสะสมผลงานเพิ่มเข้าไปด้วย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 18.51 และน้อยที่สุด คือ มีการผสมผสานกิจกรรมการสอนควบคู่ไปกับการเก็บชิ้นงานของนักเรียนลงแฟ้มสะสมผลงาน โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น แบบฝึกหัด และนำแบบฝึกหัดนั้น ไปเป็นส่วนหนึ่งของชิ้นงาน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

2.3 ด้านพัฒนาการของผู้เรียน

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละ ของแฟ้มสะสมผลงานนักเรียนมีส่วนช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- แฟ้มสะสมผลงานช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ทางด้านศิลปะในการผลิตชิ้นงาน	15	55.55
- ช่วยให้นักเรียนสรุปความคิดรวบยอดในเนื้อหาที่เรียนได้	7	25.92
- ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักวางแผนก่อนการดำเนินงาน ตระหนักถึงคุณค่าในผลงานที่ตนเองทำ เพราะได้รับการยอมรับและมีการเผยแพร่ในโรงเรียน	5	18.51

จากตาราง 17 ครูสังเกตผลสัมฤทธิ์ของการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนส่วนใหญ่ เห็นว่าแฟ้มสะสมผลงานช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนทางด้านศิลปะในการผลิตชิ้นงาน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 55.55 รองลงมา คือช่วยให้นักเรียนสรุปความคิดรวบยอดในเนื้อหาที่เรียนได้ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.92 และน้อยที่สุด คือช่วยให้ผู้เรียนรู้จักวางแผนก่อนการดำเนินงาน ตระหนักถึงคุณค่าในผลงานที่ตนเองทำ เพราะได้รับการยอมรับและมีการเผยแพร่ในโรงเรียน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 18.51

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละ ของความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ โดยการใช้แฟ้มสะสมผลงาน
นักเรียน

ความกระตือรือร้น	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ช่วยสร้างความกระตือรือร้น เนื่องจากผู้เรียนต้องค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง ในหัวข้อเรื่องที่ตนเองสนใจ เพื่อได้มาซึ่งงานที่มีคุณภาพ และรวบรวมเข้าแฟ้ม สะสมผลงาน	19	70.37
- ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายที่จะเรียน และไม่ขาดเรียน	6	22.22
- มีความรับผิดชอบมากขึ้น	2	7.40

จากตาราง 18 ครูสังคัมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนส่วนใหญ่ เห็นว่า
แฟ้มสะสมผลงานช่วยสร้างความกระตือรือร้น เนื่องจากผู้เรียนต้องค้นคว้าหา ข้อมูลด้วยตนเอง
ในหัวข้อเรื่องที่ตนเองสนใจ เพื่อได้มาซึ่งงานที่มีคุณภาพ และรวบรวมเข้าแฟ้มสะสมผลงาน
จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 70.37 และน้อยที่สุด คือมีความรับผิดชอบมากขึ้น จำนวน 2 คน
คิดเป็นร้อยละ 7.40

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละ ของความรับผิดชอบของนักเรียนในการใช้แฟ้มสะสมผลงาน
นักเรียน

ความรับผิดชอบ	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะมีการกำหนดเวลาส่งงานที่ชัดเจน และมีการประเมินเป็นระบบมากขึ้น	22	81.48
- นักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีความรับผิดชอบอยู่แล้ว	5	18.51

จากตาราง 19 ครูสังคัมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่า
นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะมีการกำหนดเวลาส่งงานที่ชัดเจน และมีการประเมิน
เป็นระบบมากขึ้น จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 81.51 และน้อยที่สุด คือ นักเรียนที่มีผลการเรียน
ดีมีความรับผิดชอบอยู่แล้วจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 18.51

ตาราง 20 จำนวนและร้อยละ ของการเกิดทักษะการเรียนรู้ในการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ทักษะการเรียนรู้	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จากงานที่ทำ ทักษะการวางแผนในการทำงาน และทำงานอย่างเป็นระบบมากขึ้น	22	81.48
- เกิดทักษะความจำโดยอัตโนมัติ สืบเนื่องจากการนำเสนอ ผลงานของนักเรียน ที่นำเสนอโดยปากเปล่า	3	11.11
- มีความละเอียดรอบคอบ ในการตรวจงานของตนเอง	2	7.40

จากตาราง 20 ครูสังคัมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่า
แฟ้มสะสมผลงานช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จากงานที่ทำ ทักษะการวางแผนในการทำงาน
และทำงานอย่างเป็นระบบมากขึ้น จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 81.48 และน้อยที่สุด คือ มีความ
ละเอียดรอบคอบกับงานของตนเอง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละ ของความภูมิใจในงานของแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ความภูมิใจ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 27	
- เมื่อชิ้นงานของนักเรียนสำเร็จแล้ว มีการชื่นชมในผลงานของกันและกัน	18	66.66
- นักเรียนภูมิใจในความพยายามของตนเอง เพราะได้รับการยอมรับจากเพื่อน ผู้ปกครอง และครู เพราะมีแบบประเมินผลงานในแต่ละชิ้นงานแนบไว้ด้วย	9	33.33

จากตาราง 21 ครูสังเกตศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่ เห็นว่า เมื่อชิ้นงานของนักเรียนสำเร็จแล้ว มีการชื่นชมในผลงานของกันและกัน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 และรองลงมา คือ นักเรียนภูมิใจในความพยายามของตนเอง เพราะได้รับการยอมรับจากเพื่อน ผู้ปกครอง และครู เพราะมีแบบประเมินผลงาน ในแต่ละชิ้นงานแนบไว้ด้วย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตาราง 22 จำนวนและร้อยละ ของความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน	จำนวน	ร้อยละ
	N = 27	
- เกิดความสัมพันธ์ อันดีระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนเป็นอย่างมาก	27	100.0
- มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในกลุ่มเพื่อน	15	55.55
- สร้างมนุษยสัมพันธ์ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	10	37.03
- มีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน	5	18.51

จากตาราง 22 ครูสังเกตศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ทั้ง 27 คน เห็นว่า การใช้แฟ้มสะสมผลงาน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ อันดีระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน เป็นอย่างมาก รองลงมา คือ มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันในกลุ่มเพื่อน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 55.55 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ เห็นว่านักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 18.51

ตาราง 23 จำนวนและร้อยละ ของแฟ้มสะสมผลงานนักเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียน
มีพัฒนาการทางวิชาการ

การพัฒนาการทางวิชาการ	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ทำให้นักเรียนเป็นคนรู้จักค้นคว้าและช่างสังเกต	18	66.66
- เปิดโอกาสให้นักเรียนค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเองได้กว้างขึ้น	5	18.51
- พัฒนาทักษะกระบวนการ ด้านการจัดการและการจัดระบบงาน	4	14.81

จากตาราง 23 ครูสังคัมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่าแฟ้มสะสมผลงานทำให้นักเรียนเป็นคนรู้จักค้นคว้าและช่างสังเกต จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 รองลงมา คือเปิดโอกาสให้นักเรียนค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเอง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 18.51 และน้อยที่สุด คือพัฒนาทักษะกระบวนการ ด้านการจัดการและการจัดระบบงาน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 14.81

ตาราง 24 จำนวนและร้อยละ ของการส่งแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ไปเสนอต่อหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเพื่อประเมินนักเรียน

การนำเสนอผลงาน	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- เสนอผลงานในรูปแบบของงานนิทรรศการและงานโรงเรียน	27	100.0
- เสนอผลงานต่อสถาบันการศึกษา เพื่อพิจารณา ความสามารถพิเศษ ในการเข้าศึกษาต่อ	6	22.22

จากตาราง 24 ครูสังคัมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ทั้ง 27 คน เสนอผลงานในรูปแบบของงานนิทรรศการและงานโรงเรียน และเสนอต่อสถาบันการศึกษา เพื่อพิจารณาความสามารถพิเศษในการเข้าศึกษาต่อ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22

2.4 ด้านประโยชน์ของการใช้แฟ้มสะสมผลงาน

ตาราง 25 จำนวนและร้อยละ ของประโยชน์ของแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ประโยชน์	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- นักเรียนบางส่วนเห็นคุณค่า บางส่วนไม่เห็นคุณค่า	16	59.25
- นักเรียนเห็นว่ามีประโยชน์มากต่อตนเอง ที่จะนำไปเป็นแนวทางใน เลือกความถนัดของตนเอง พัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ กล้าคิด กล้าแสดงออก	4	14.81
- ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนที่เป็นระบบมากขึ้น เปิดโอกาสให้นักเรียนส่วนใหญ่ ได้ทำงานร่วมกัน	4	14.81
- ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ และมีการจัดเก็บงานอย่างเป็นระบบ	3	11.11

จากตาราง 25 ครูผู้สอนศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่ เห็นว่านักเรียนบางส่วนเห็นคุณค่า บางส่วนไม่เห็นคุณค่า จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 59.25 รองลงมาคือนักเรียนเห็นว่ามีประโยชน์มากต่อตนเอง ที่จะนำไปเป็นแนวทางใน เลือกความถนัดของตนเอง พัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ กล้าคิด กล้าแสดงออก และทำให้นักเรียนเกิดการเรียนที่เป็นระบบมากขึ้น เปิดโอกาสให้นักเรียนส่วนใหญ่ ได้ทำงานร่วมกัน จำนวน 4 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 14.81 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ และมีการจัดเก็บงานอย่างเป็นระบบ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตาราง 26 จำนวนและร้อยละ ของการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน
ของแฟ้มสะสมผลงาน

การทำงานร่วมกัน	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทำให้มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนกับเพื่อน	19	70.37
- ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนเปิดโอกาสให้เลือกเนื้อหาในการค้นคว้าอย่างอิสระ ภายใต้กรอบของสาระการเรียนรู้ในวิชานั้น ๆ	8	29.62

จากตาราง 26 ครูสังคัมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทำให้มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนกับเพื่อน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 70.37 และรองลงมา คือทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนเปิดโอกาสให้เลือกเนื้อหาในการค้นคว้าอย่างอิสระ ภายใต้กรอบของสาระการเรียนรู้ในวิชานั้น ๆ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 29.62

ตาราง 27 จำนวนและร้อยละ ของความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียน ครูผู้ปกครอง ของการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียน ครูและผู้ปกครอง	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เพราะทำให้นักเรียน ครู และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกิจกรรมของนักเรียน	27	100.0

จากตาราง 27 ครูสังคัมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ทั้ง 27 คน พบว่าเกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เพราะทำให้นักเรียน ครู และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกิจกรรมของนักเรียน

ตาราง 28 จำนวนและร้อยละ ของการตอบสนองการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมกับครูผู้สอน
ในการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

การตอบสนอง	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ทำให้ครูและนักเรียนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น และเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้	20	74.07
- นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น สามารถสร้างองค์ความรู้และเข้าใจ เป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น รูปแบบรายงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อยสมบูรณ์	5	18.51
- นักเรียนบางส่วนไม่ค่อยสนใจเรียนและใช้แฟ้มสะสมผลงาน	2	7.40

จากตาราง 28 ครูผู้สอนศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่า
การใช้แฟ้มสะสมผลงาน ทำให้ครูและนักเรียนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น และเป็นการส่งเสริม
การเรียนรู้การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07
รองลงมา คือนักเรียนมีทักษะการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น สามารถสร้างองค์ความรู้และเข้าใจ เป็น
รูปธรรมมากขึ้น เช่น รูปแบบรายงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อยสมบูรณ์ จำนวน 5 คน คิดเป็น
ร้อยละ 18.51 และน้อยที่สุด คือนักเรียนบางส่วนไม่ค่อยสนใจเรียนและใช้แฟ้มสะสมผลงาน
จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ตาราง 29 จำนวนและร้อยละ ของการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการวิเคราะห์ใน
การใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

การวิเคราะห์	จำนวน	ร้อยละ
	N = 27	
- นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ได้ดี เพราะนักเรียนยึดกระบวนการในการทำงาน การวางแผน ทำให้เกิดการวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การประเมินแฟ้มสะสมผลงาน	15	55.55
- แก้ปัญหาด้วยกระบวนการคิดอย่างมีแบบแผนตามความถนัดของตนเอง	6	22.22
- เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนทำงานให้ดีขึ้นในงานต่อ ๆ ไป เนื่องจากนักเรียน เห็นข้อบกพร่องของตนเองได้จากงานที่ผ่านมา	6	22.22

จากตาราง 29 ครูสังเกตนักศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่ผู้เรียน
เกิดการคิดวิเคราะห์ได้ดี เพราะนักเรียนยึดกระบวนการในการทำงานการวางแผน ทำให้เกิดการ
วิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การประเมินแฟ้มสะสมผลงาน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 55.55 รองลงมา
คือแก้ปัญหาด้วยกระบวนการคิดอย่างมีแบบแผนตามความถนัดของตนเอง และเป็นการกระตุ้น
ที่จะให้นักเรียนทำงานให้ดีขึ้นในงานต่อ ๆ ไป เนื่องจากผู้เรียนเห็นข้อบกพร่องของตนเองได้
จากงานที่ผ่านมาจำนวน 6 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 22.22

ตาราง 30 จำนวนและร้อยละ ของประโยชน์ในการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน
ต่อนักเรียนและครูผู้สอน

ประโยชน์ของแฟ้ม	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ทำให้นักเรียนคิดและทำงานเป็นระบบ และเกิดความคิดสร้างสรรค์	15	55.55
- นักเรียนและครูผู้สอนมีโอกาสกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ร่วมกัน และลงมือปฏิบัติตามจุดประสงค์ที่วางไว้	12	44.44
- ครูผู้สอนทราบถึงพัฒนาการ ของนักเรียนจากการทำแฟ้มสะสมผลงาน	10	37.03

จากตาราง 30 ครูสังคมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนส่วนใหญ่ เห็นว่า
การใช้แฟ้มสะสมผลงาน ทำให้นักเรียนคิดและทำงานเป็นระบบ และเกิดความคิดสร้างสรรค์
จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 55.55 รองลงมา คือนักเรียนและครูผู้สอนมีโอกาสกำหนด
จุดประสงค์การเรียนรู้ร่วมกัน และลงมือปฏิบัติตามจุดประสงค์ที่วางไว้ จำนวน 12 คน คิดเป็น
ร้อยละ 44.44 และน้อยที่สุด คือครูผู้สอนทราบถึงพัฒนาการของนักเรียนจากการทำ
แฟ้มสะสมผลงาน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 37.03

ตาราง 31 จำนวนและร้อยละ ของประสิทธิภาพการสอนของครูสังคมศึกษา
โดยการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ประสิทธิภาพการสอน	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ทำให้ครูผู้สอนมีการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและ ประเมินผลตลอดจนพัฒนาการของผู้เรียน	25	92.56
- ทำให้ครูผู้สอนประเมินงานที่เป็นรูปธรรม ที่ได้จากกระบวนการคิดและ ค้นคว้าของนักเรียน	2	7.40

จากตาราง 31 ครูสังคมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่าการใช้แฟ้มสะสมผลงาน ทำให้ครูผู้สอนมีการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลตลอดจนพัฒนาการของนักเรียน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 92.56 และรองลงมาคือทำให้ผู้สอนประเมินงานที่เป็นรูปธรรม ที่ได้จากกระบวนการคิดและค้นคว้าของนักเรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ด้านข้อจำกัดในการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ตาราง 32 จำนวนและร้อยละ ของข้อจำกัดด้านภาระงานให้กับครูผู้สอนในการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ภาระงาน	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- เป็นการเพิ่มภาระให้กับครูผู้สอน	22	81.48
- ไม่ได้เป็นการเพิ่มภาระในการเรียนการสอน	5	18.51

จากตาราง 32 ครูผู้สอนที่มีภาระการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่าการใช้แฟ้มสะสมผลงาน เป็นการเพิ่มภาระให้กับครูผู้สอน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 81.48 และรองลงมา คือ ไม่ได้เป็นการเพิ่มภาระในการเรียนการสอน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 18.51

ตาราง 33 จำนวนและร้อยละ ของข้อจำกัดด้านงบประมาณ ในการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

งบประมาณ	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ทางโรงเรียนไม่มีงบประมาณในการสนับสนุน	17	62.09
- ครูเป็นผู้จัดหา อุปกรณ์ในการทำมาให้กับนักเรียน	7	25.92
- นักเรียนเตรียมอุปกรณ์และวัสดุเอง บางครั้งต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก	3	11.11

จากตาราง 33 ครูผู้สอนที่มีภาระใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนส่วนใหญ่ ให้สัมภาษณ์ว่า ทางโรงเรียนไม่มีงบประมาณในการสนับสนุน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 62.09 รองลงมา คือครูเป็นผู้จัดหาอุปกรณ์ในการทำมาให้กับนักเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.92 และน้อยที่สุด คือนักเรียนเตรียมอุปกรณ์และวัสดุเอง บางครั้งต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก จำนวน 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 11.11

ตาราง 34 จำนวนและร้อยละ ของข้อจำกัดด้านเวลาในการดำเนินการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน
นักเรียน

เวลา	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- มีเวลาไม่เพียงพอ	22	81.48
- มีเวลาดำเนินการเพียงพอ	5	18.51

จากตาราง 34 ครูสังคัมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงาน ส่วนใหญ่ มีเวลาไม่เพียงพอ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 81.48 และมีเวลาดำเนินการเพียงพอ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 18.51

ตาราง 35 จำนวนและร้อยละของข้อจำกัดในรายวิชาสังคัมศึกษาในการใช้แฟ้มสะสมผลงาน
นักเรียน

ข้อจำกัดในรายวิชาสังคัมศึกษา	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ไม่มีข้อจำกัด	20	74.07
- มีข้อจำกัด	7	25.92

จากตาราง 35 พบว่า เกี่ยวกับข้อจำกัดในการใช้แฟ้มสะสมผลงานในรายวิชา
สังคัมศึกษา ครูสังคัมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานส่วนใหญ่ ไม่มีข้อจำกัด จำนวน 20 คน
คิดเป็นร้อยละ 74.07 และรองลงมา คือมีข้อจำกัด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.92

ตาราง 36 จำนวนและร้อยละ ของการสนับสนุน การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน
ของผู้บริหารสถานศึกษา

การสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- ให้การสนับสนุน โดยจัดส่งไปอบรม	22	81.48
- ไม่ค่อยสนับสนุนเพราะไม่มีงบประมาณ ในด้านวัสดุ เช่น กระดาษ สี เป็นต้น	5	18.51

จากตาราง 36 ครูสังคมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานส่วนใหญ่ ให้สัมภาษณ์ว่า
ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ ให้การสนับสนุนโดยจัดส่งไปอบรม จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ
81.48 และรองลงมา คือ ไม่ค่อยสนับสนุนเพราะไม่มีงบประมาณ ในด้านวัสดุ เช่น กระดาษ สี
 เป็นต้น จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 18.51

ตาราง 37 จำนวนและร้อยละ ของความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย ในการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน
นักเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา

ความเข้าใจของผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน N = 27	ร้อยละ
- มีความเข้าใจ เพราะเป็นบุคคลแรกที่ทราบและนำมาบอกขยายผล สู่การปฏิบัติ จากกรมวิชาการสุโรงเรียน เพราะมีหลักฐานในการตรวจสอบครู ได้เป็นอย่างดีด้วย ว่าครูสอนอะไรให้กับนักเรียนบ้าง	27	100.0

จากตาราง 37 ครูสังคมศึกษาที่มีการใช้แฟ้มสะสมผลงาน ทั้งหมด เห็นว่า
ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจ เพราะเป็นบุคคลแรกที่ทราบและนำมาบอกขยายผล
สู่การปฏิบัติ จากกรมวิชาการสุโรงเรียน เพราะมีหลักฐานในการตรวจสอบครูได้เป็นอย่างดีด้วย
ว่าครูสอนอะไรให้กับนักเรียนบ้าง

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน

ครูสังคมศึกษาผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นความเรียง ดังนี้

ครูสังคมศึกษาพบปัญหาทั้งในส่วนของนักเรียนและครู โดยพบว่านักเรียนบางส่วนยังไม่ค่อยเข้าใจถึงประโยชน์ของการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพราะ คิดว่าเป็นเพียงการทำงานส่งครูผู้สอนเท่านั้น โดยมีได้ตระหนักถึงทักษะต่างๆและความรู้ที่ได้รับ ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายและมีเจตคติที่ไม่ดีได้ นอกจากนี้ครูสังคมศึกษาต้องรับผิดชอบสอนหลายรายวิชา จึงไม่มีเวลาตรวจผลงาน เตรียมแผนการสอนและสอนไม่ได้ตามหลักสูตร เพราะเนื้อหากว้างมาก นอกจากนี้ นักเรียนส่วนหนึ่งไม่มีงบประมาณซื้อวัสดุอุปกรณ์การปฏิบัติผลงาน จึงทำให้ได้ผลงานที่ไม่ดีเท่าที่ควร และนักเรียนไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วย

ครูสังคมศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะ ในการจัดการการเรียนการสอน โดยการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนในรายวิชาสังคมศึกษาไว้ว่า ครูผู้สอนจำเป็นต้องบอกเป้าหมาย จุดประสงค์ ขั้นตอนของวิธีการทำแฟ้มสะสมผลงานให้นักเรียนทราบก่อนการปฏิบัติอย่างชัดเจน ครูและนักเรียนควรร่วมมือกันในการวางแผนดำเนินงาน ให้รัดกุมเหมาะสมกับเวลาและเนื้อหา ครูไม่ควรสั่งงานให้นักเรียนปฏิบัติมากเกินไป และควรระบุกระบวนการวัดผลทุกด้านให้ครอบคลุม เช่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความเอาใจใส่ต่อผลงาน การเลือกสรรเนื้อหาที่สร้างเสริมองค์ความรู้ประโยชน์ที่ได้รับ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานของนักเรียนเป็นต้น ครูสังคมศึกษายังเสนอแนะด้วยว่าการลดจำนวนคาบการสอนของครูลง จะช่วยมีเวลาสำหรับการเรียนการสอนโดยการใช้แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป